

MENSJES RECHTEN

Kinderen op de vlucht

JIJ

NAAM:

LEEFTIJD:

WOONPLAATS:

NATIONALITEIT:

HOBBIES:

DEEL I

A INTRODUCTIE

- Op de vlucht 3
- Startvragen 4
- Introductiefilmpje Kinderrechten 7

B ZO ZIT HET

- De wereld 8
- Europa 10
- Nederland 11

C ONTMOET...

- Davron 15
- Saïd 17
- Aram 19
- Mustafa 21

DEEL II

A ONDERZOEK

- Check de tweets 23

B DIALOOG

- Doe de 'fischbowl' dialoog 24

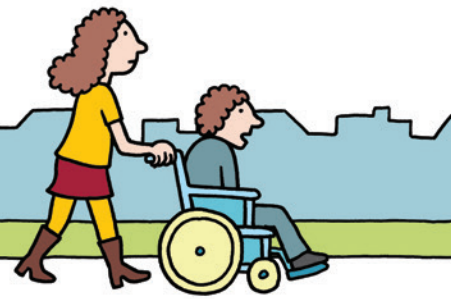
C DEBAT

- Stellingen 27
- Doe een lagerhuisdebat 28

BIJLAGE

Het VN-Kinderrechtenverdrag 38

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens 39

Op de vlucht

In 2014 waren er bijna 60 miljoen mensen op de vlucht door oorlog, honger en natuurrampen. In 2015 waren dat er nog meer. De helft hiervan is kind. Dit werkblad gaat over kinderen, en hun ouders, die huis en haard hebben verlaten om elders een beter leven te vinden.

Davron vluchtte met zijn moeder uit Oezbekistan om te ontsnappen aan geweld in zijn familie. In Saïds geboorteland heerste oorlog. Hij was zijn leven niet zeker en moest vertrekken om te overleven. Arams ouders ontvluchtten het geweld van de oorlog in Irak en Mustafa's ouders vertrokken uit Tanzania in de hoop op een beter leven. Wat de reden ook is, vertrekken uit je land doe je niet zomaar.

Davron

Saïd

Aram

Ze hebben wél recht op basisvoorzieningen als onderwijs en medische zorg, en dat ontvangen ze lang niet altijd. Maar ook voor vluchtelingenkinderen mét verblijfsstatus, die hier dus wel mogen blijven wonen, is het lang niet altijd makkelijk een bestaan op te bouwen in hun nieuwe land.

Wat zijn de rechten van vluchtelingen- en migrantenkinderen? Wat is eigenlijk het verschil tussen een migrant en een vluchteling? En welke problemen komen kinderen op de vlucht tegen tijdens hun reis en in hun nieuwe land? Op deze vragen krijg je antwoord door de opdrachten te doen en de filmpjes te bekijken over de levens van één of meerdere van deze kinderen.

Maar voor je kennismakt met Davron, Saïd, Aram of Mustafa, doe je eerst de introductieopdracht en bekijk je het introductiefilmpje over mensen- en kinderrechten.

Mustafa

Amnesty International werkt voor mensenrechten. Amnesty doet onderzoek, voert actie en steunt verdedigers van mensenrechten wereldwijd. Meer doen voor kinder- en mensenrechten? Ga naar www.amnestyopschool.nl om lid te worden van het jongerenactienetwerk!

1

Wat zou voor jou een reden
zijn om op de vlucht te slaan?
Noem er 3:

1:

2:

3:

2

Maak een top 3 van
zaken die jij zou meenemen
op de vlucht.

1:

2:

3:

3

Bekijk de foto's op de volgende
pagina's. Schrijf er onder wat
deze mensen op de vlucht bij
zich hebben.

NUTTIGE WEBSITES

www.amnestyopschool.nl
www.dekinderombudsman.nl
www.vluchtelingenwerk.nl
www.unhcr.org
www.defenceforchildren.nl
www.ind.nl
www.coa.nl

Syrische vluchtelingen verzamelen bij de grens met Turkije (Yumurtalik) met alles wat ze kunnen dragen. Ze zijn op de vlucht geslagen voor de oprukkende troepen van IS.

© CORBIS

Deze jongen rust even uit om een foto te nemen, nadat hij bij Roszke de Servische grens is overgestoken naar Hongarije.

© DAVID RIVIG / REUTERS

© BORIS ROESSLER / CORBIS

In 2011 werd Somalië getroffen door de ergste droogte in zestig jaar. Meer dan 350.000 mensen zijn naar buurland Kenia getrokken om opvang te zoeken in Dadaab, het grootste vluchtelingenkamp van de wereld.

© HOLLANDE HOOGTE

Vluchtelingen in een vluchtelingenkamp dichtbij de Syrische grens in Turkije (Boynuyogun) hebben hun persoonlijke spullen opgehangen in hun tent.

Over kinderrechten

1

A) In 1948 is de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens aangenomen. Leg uit wat de aanleiding was voor deze verklaring.
B) Kinderen hebben een eigen mensenrechtenverdrag. Leg uit waarom dat nodig is.

a)

b)

2

a) Wanneer heeft de Verenigde Naties het VN-Kinderrechtenverdrag aangenomen?
b) Wanneer heeft Nederland het VN-Kinderrechtenverdrag geratificeerd?
c) Wat betekent 'ratificeren' eigenlijk?

a)

b)

c)

3

Welk ander land dat nog steeds niet geratificeerd heeft noemde Ajouad?

Het Kinderrechtenverdrag is het meest geratificeerde mensenrechtenverdrag in de wereld. In het filmpje noemde Ajouad slechts twee landen die niet hebben geratificeerd. Inmiddels is een van deze twee landen wél overgegaan tot ratificatie: Somalië. Dit gebeurde in 2015.

Vluchtelingen hebben ook een eigen mensenrechtenverdrag: het VN-Vluchtelingenverdrag uit 1951. In het Vluchtelingenverdrag van de Verenigde Naties staat dat je een vluchteling bent als je in je eigen land gevaar loopt om politieke of sociale redenen en jouw regering je niet wil of kan beschermen. De overheid van het land waar je heen vlucht moet jou bescherming bieden en mag je niet terugsturen.

4

A) Leg uit waarom vluchtelingen een eigen verdrag hebben.
B) De helft van de vluchtelingen bestaat uit kinderen. Bestudeer het Kinderrechtenverdrag op pagina 38 en noem het artikel dat vluchtelingenkinderen extra bescherming biedt.

a)

b)

De wereld

VLUCHTELING OF MIGRANT

Mensen vluchten omdat ze niet anders kunnen. Als er oorlog heerst of als je in de gevangenis dreigt te komen om je mening, kun je naar een ander land vertrekken om daar asiel aan te vragen. Vluchtelingen die asiel aanvragen hebben recht op bescherming en mogen niet worden teruggestuurd. Saïd vluchtte voor de oorlog en was dus een vluchteling.

Als je op de vlucht slaat voor armoede of een natuurramp, ben je volgens het VN-Vluchtelingenverdrag officieel geen vluchteling en heb je geen recht op asiel in Nederland. Deze mensen worden migranten genoemd. Onderscheid maken tussen asielzoekers blijkt in de praktijk wel lastig: armoede, discriminatie en geweld gaan vaak samen.

Op dit moment zijn er door de vele oorlogen een recordaantal mensen op de vlucht. De meeste vluchtelingen worden opgevangen in de

eigen regio. Slechts een klein deel trekt naar Europa.

ONGEDOCUMENTEERDE

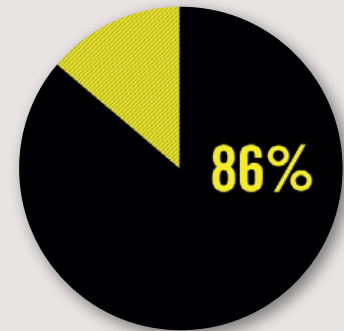
Als je in een land geen asiel krijgt en dus geen verblijfsstatus, moet je terug naar het land waar je vandaan komt, zoals Davron. Als je dan toch in Nederland blijft, omdat je niet terug wilt of kunt, dan word je een ongedocumenteerde (of 'illegaal') genoemd.

STAATLOOS

Dan zijn er ook nog vluchtelingen of migranten die staatloos zijn, zoals Mustafa. Een staatloos kind wordt door geen enkele regering erkend. Zij hebben geen nationaliteit en geen paspoort. Dit heeft grote gevolgen: zonder nationaliteit krijg je geen bescherming van een overheid, mag je niet reizen en krijg je geen sociale voorzieningen of onderwijs. En dat terwijl het hebben van een nationaliteit een mensen- en kinderrecht is.

WERELD, EUROPA, NEDERLAND: RECHTEN EN Plichten VAN VLUCHTELINGEN

- **De wereld:** VN-Vluchtelingenverdrag (1951). **Basis voor** ↓
- **Europa:** Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (1950), het Gemeenschappelijk Europees asielsysteem (1999) en de Dublin Verordening (2003). **Basis voor** ↓
- **Nederland:** De Vreemdelingenwet (2000)

VAN ALLE VLUCHTELINGEN
WORDT OPGEVANGEN
IN ONTWIKKELINGSLANDEN

LANDEN MET DE GROOTSTE GROEPEN VLUCHTELINGEN BINNEN DE GRENZEN (EIND 2014)

Bron: Global trends 2014. UNHCR

ter vergelijking...

NEDERLAND 82.494

Opdracht

Verbind de begrippen
aan de juiste omschrijving.

vluchteling

asielzoeker

ongedocu-
menteerde

staatloze

migrant

Iemand die in een land be-
scherming zoekt en een asiel-
verzoek heeft ingediend, maar
(nog) niet is toegelaten.

Iemand die geen nationaliteit
heeft, en dus ook geen over-
heid die bescherming biedt.

Iemand die verhuist
van het ene land naar
het andere.

Iemand die uit terechte angst
voor vervolging wegens ras,
godsdienst, nationaliteit, poli-
tieke overtuiging of het horen
bij een bepaalde groepering,
naar een ander land is gegaan.
Nederland mag deze personen
niet terugsturen naar het land
waar ze gevaar lopen.

Iemand die zonder
verblijfsrecht in een
land woont.

Europa

STRENG ASIELBELEID

Het Europees asielbeleid is streng. Het wordt vluchtelingen lastig gemaakt om in Europese landen asiel aan te vragen. Aan de buitengrenzen van Europa (vooral in Turkije, Griekenland, Italië en Spanje) wordt streng gecontroleerd en een reisvisum voor Europese landen is nauwelijks te krijgen voor mensen uit oorlogsgebieden. Ook al kun je als vluchteling een vliegticket bekostigen, dan nog is er geen vliegmaatschappij die je meeneemt zonder visum. Daarom betalen vluchtelingen veel geld aan mensensmokkelaars om op wankelende boten de gevaarlijke overtocht naar Europa te maken. Tijdens deze lange en gevaarlijke reis komen veel vluchtelingen om. In de eerste helft van 2015 zijn er bijna 2.000 mensen op zee gestorven.

DUBLINVERORDENING

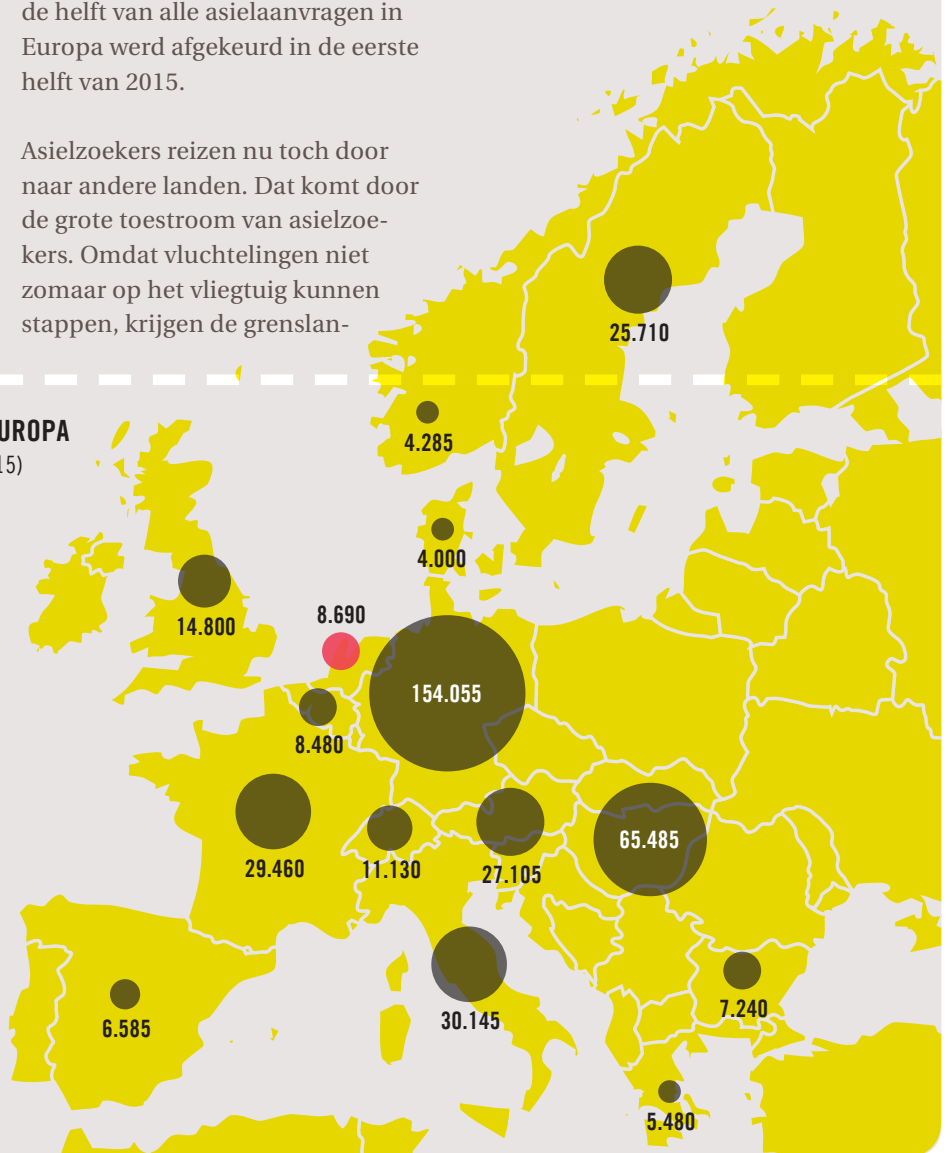
Veel vluchtelingen worden na hun bootreis opgevangen in Griekenland en Italië. Deze landen maken deel uit van de zogenaamde 'Dublinlanden'. Een groot deel van de Europese landen houden zich aan de Dublinverordening. Daar staat in dat een asielzoeker maar één keer een asielaanvraag in een van de Dublinlanden mag indienen. Dat mag alleen in het land waar hij de Dublinzone binnenkomt. Bijna de helft van alle asielaanvragen in Europa werd afgekeurd in de eerste helft van 2015.

Asielzoekers reizen nu toch door naar andere landen. Dat komt door de grote toestroom van asielzoekers. Omdat vluchtelingen niet zomaar op het vliegtuig kunnen stappen, krijgen de grensland-

den van Europa de bulk van de asielaanvragen te verwerken. De grenslanden kunnen het niet meer aan. Europese landen hebben nu afspraken gemaakt om asielzoekers eerlijker te verdelen over Europa.

DE VERDELING VAN ASIELZOEKERS IN EUROPA

Eerste asielaanvragen per land (1e halfjaar 2015)
Bron: Eurostat

Nederland

RECHTEN VAN ASIELKINDEREN ONDER DRUK

Nederlands asielbeleid wordt in grote mate beïnvloed door Europese juridische richtlijnen. Ook Nederland is een 'Dublinland'. Door onder meer oorlogen in Syrië, Afghanistan en Irak en de onderdrukkende dictatuur in Eritrea, komen er nu ook meer vluchtelingen naar Nederland. In de eerste 7 maanden van 2015 dienden 17.115 mensen een asielaanvraag in. Iedereen heeft het recht om in Nederland asiel aan te vragen en hier opgevangen te worden totdat de beslissing over deze aanvraag is genomen. Er zijn ook veel kinderen onder asielzoekers. Kinderrechtenorganisaties waarschuwen dat de rechten van kinderen onder druk komen te staan door de manier waarop de

overheid de opvang van asielzoekers aanpakt. Hun belang wordt uit het oog verloren, terwijl het belang van het kind voorop hoort te staan volgens het Kinderrechtenverdrag. Door de grote instroom van asielzoekers en door het strenge asielbeleid, komen de rechten van kinderen in gevaar.

STEL, JE KOMT UIT SYRIË EN JE VLUCHT MET JE OUDERS...

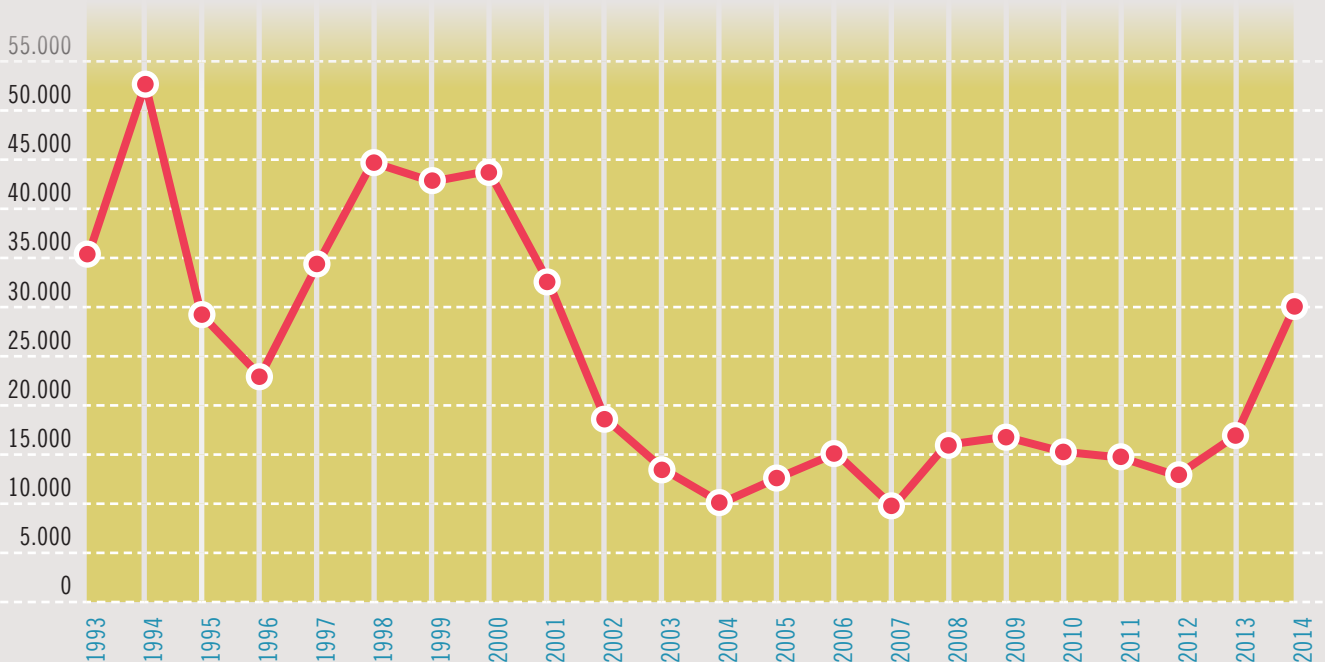
Stel, je bent 15 jaar, je bent de oorlog in Syrië ontvlucht en je hebt de overtocht over de Middellandse Zee overleefd. Je bent via Griekenland en de Balkan, Oostenrijk en Duitsland uiteindelijk terechtgekomen aan de grens met Nederland samen met je ouders. Nadat je in Nederland bent aangekomen, moeten jij en je ouders

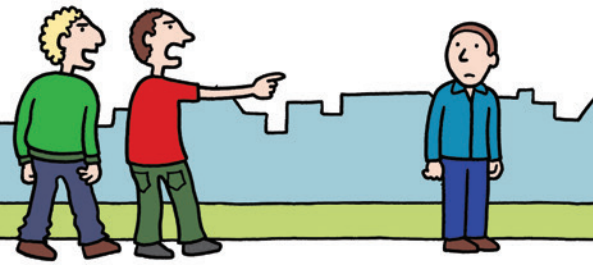
asiel aanvragen bij een aanmeldcentrum. In Ter Apel in de provincie Groningen is zo'n aanmeldcentrum. In Nederland zorgt het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA) voor je opvang. Je zit samen met je ouders zes dagen in een Opvangcentrum.

Na deze zes dagen start de algemene asielprocedure. De medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) beslissen tijdens deze procedure aan de hand van gesprekken of jij en je ouders wel echt voor hun leven te vrezen hebben en dus recht hebben om in Nederland te blijven wonen. Deze procedure duurt officieel acht dagen, waarna er een besluit valt: óf je mag blijven óf je moet terugkeren. In de praktijk belanden veel

ASIELAANVRAGEN PER JAAR IN NEDERLAND (1993-2014)

Bron: Vluchtelingenwerk Nederland

asielzoekers echter in een verlengde asielprocedure, omdat de IND meer tijd nodig heeft om te bepalen of iemand een vluchteling is of niet. De verlengde procedure hoort maximaal zes maanden te duren, maar soms duurt het langer.

Al die tijd woon je in een asielzoekerscentrum (AZC). Het is er druk en lastig om er huiswerk te maken. Geen geschikte plek voor kinderen, maar het wachten op een uitspraak neemt vaak veel tijd in beslag. Het gebeurt zelfs regelmatig dat gezinnen tussentijds moeten verhuizen naar een ander AZC. Dat betekent weer wennen aan een nieuwe school in een nieuwe plaats, terwijl je toch al in onzekerheid verkeert.

... je krijgt een verblijfsvergunning ...

In Syrië is het niet veilig, daarom hebben Syrische asielzoekers recht op een vluchtelingenstatus en een tijdelijke verblijfsvergunning. In het AZC moet je vervolgens wachten tot er een huis voor je vrij komt. In eerste instantie krijgt een vluchteling een vergunning voor vijf jaar, waarna wordt gekeken of een land intussen veilig genoeg is geworden om terug te keren. Is een land na vijf jaar nog steeds niet veilig, dan mogen de vluchtelingen blijven.

... en hebt recht op gezinshereniging

Als er nog broertjes of zusjes van je in Syrië wonen, mogen die ook

naar Nederland reizen voor gezinshereniging als jouw ouders een verblijfsvergunning hebben. Een kind heeft immers recht op een goede opvoeding en om op te groeien bij zijn ouders (artikel 9 en 10 van het Kinderrechtenverdrag). Dit klinkt overigens eenvoudiger dan het is. Vaak duurt het nog maanden voor gezinshereniging ook echt lukt, of wordt een aanvraag tot gezinshereniging zelfs afgewezen door het strenge asielbeleid van Nederland.

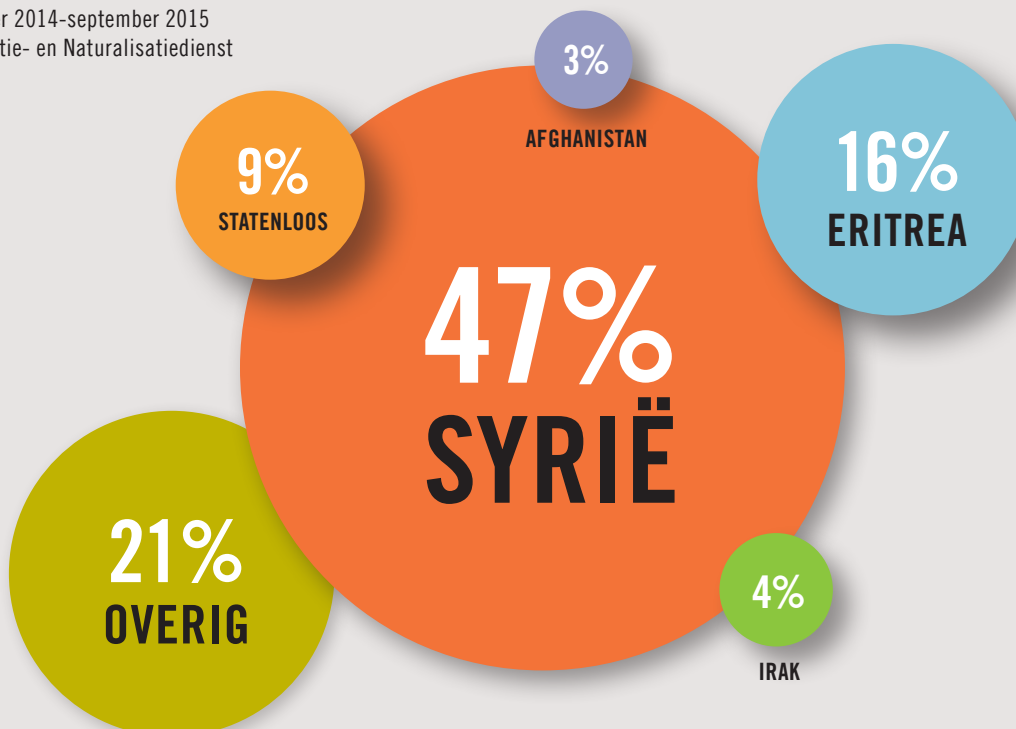
STEL, JE KOMT UIT SYRIË EN JE REIST ALLEEN...

Je komt Nederland zonder familie binnen, terwijl je nog geen 18 bent. Dan word je een alleenstaande minderjarige vreemdeling (amv)

WAAR KOMEN DE ASIELZOEKERS VANDAAN?

Periode oktober 2014-september 2015

Bron: Immigratie- en Naturalisatiedienst

genoemd. Ook dan moet je asiel aanvragen, net als volwassen migranten. Er zitten op dit moment circa 3000 amv's in de asielopvang. De Kinderombudsman en Unicef maken zich zorgen over de begeleiding en opvang van amv's. Deze moet kleinschaliger van opzet worden. Ook moet er meer aandacht komen voor de problemen van deze kinderen. Het kabinet heeft beloofd om de grootschalige campussen, die schadelijk zijn voor het welzijn en gezondheid van kinderen, in 2016 te sluiten.

Een asielaanvraag door minderjarigen kan ook worden afgewezen. Een kind moet dan terug naar het land van herkomst, maar er wordt door de overheid onvoldoende rekening gehouden of het kind

wel de juiste begeleiding krijgt in dat land. Kinderrechtenorganisaties protesteren hiertegen. Het belang van het kind (artikel 3 van het Kinderrechtenverdrag) en hun recht op ontwikkeling (artikel 6 van het Kinderrechtenverdrag) spelen in het Nederlandse asielbeleid een ondergeschikte rol, zeggen zij.

STEL, JE ASIELAANVRAAG WORDT AFGEWEEZEN...

De IND wijst een asielverzoek af als zij vindt dat jouw gezin best veilig kan terugkeren en geen goede reden heeft om asiel aan te vragen. Je krijgt in zo'n geval vier weken de tijd om het land te verlaten. Sommige asielzoekers willen niet terug. Anderen kunnen niet terug, omdat het land waar ze vandaan komen hen niet terugneemt. De Chinese

regering weigert bijvoorbeeld mensen terug te nemen.

Is je asielaanvraag afgewezen, maar blijf je zonder verblijfsvergunning in Nederland, dan word je 'ongedocumenteerde' genoemd. Uiteindelijk belanden veel ongedocumenteerden op straat of in vreemdelingendetentie (= een gevangenis). Kinderen mogen sinds 2012 niet meer op straat worden gezet, maar de opvang die nu geboden wordt schendt ook hun rechten. Kinderen belanden, ondanks veel protest van kinderrechtenorganisaties, nog steeds samen met hun ouders in detentie. In Zeist is zo'n locatie waar kinderen en ouders worden vastgezet. In 2015 was er door de opening van deze locatie in Zeist een toename te zien van het aantal gezinnen met kinderen die in vreemdelingendetentie terechtkwamen. Het alternatief – een gezinslocatie – is weliswaar geen gevangenis, maar is ook schadelijk voor kinderen, zegt de Kinderombudsman. Je vrijheid wordt beperkt door de meldplicht en het is lastiger om onderwijs te volgen en een dokter te bezoeken. En dat terwijl de ouders en kinderen niets strafbaars hebben gedaan. Je bent geen crimineel als je geen verblijfsvergunning hebt. Kinderrechtenorganisaties zeggen dat de rechten van deze kinderen en hun ouders ernstig geschonden worden door ze vast te zetten. Kinderen raken getraumatiseerd door vreemdelingendetentie en hun ontwikkeling wordt ernstig geschaad. Dit is in strijd met het Kinderrechtenverdrag.

© A. WAJED / AFP PHOTO

In Pakistan leven circa 3 miljoen Afghaanse vluchtelingen. Dit Afghaanse meisje draagt haar persoonlijke bezittingen op haar hoofd naar een vluchtelingenkamp in Peshawar, Pakistan.

Opdracht

1

Bestudeer de informatie en bekijk het VN-Kinderrechtenverdrag op pagina 38. Noem drie rechten van kinderen die worden geschonden in het Nederlandse asielbeleid.

1

2

3

2

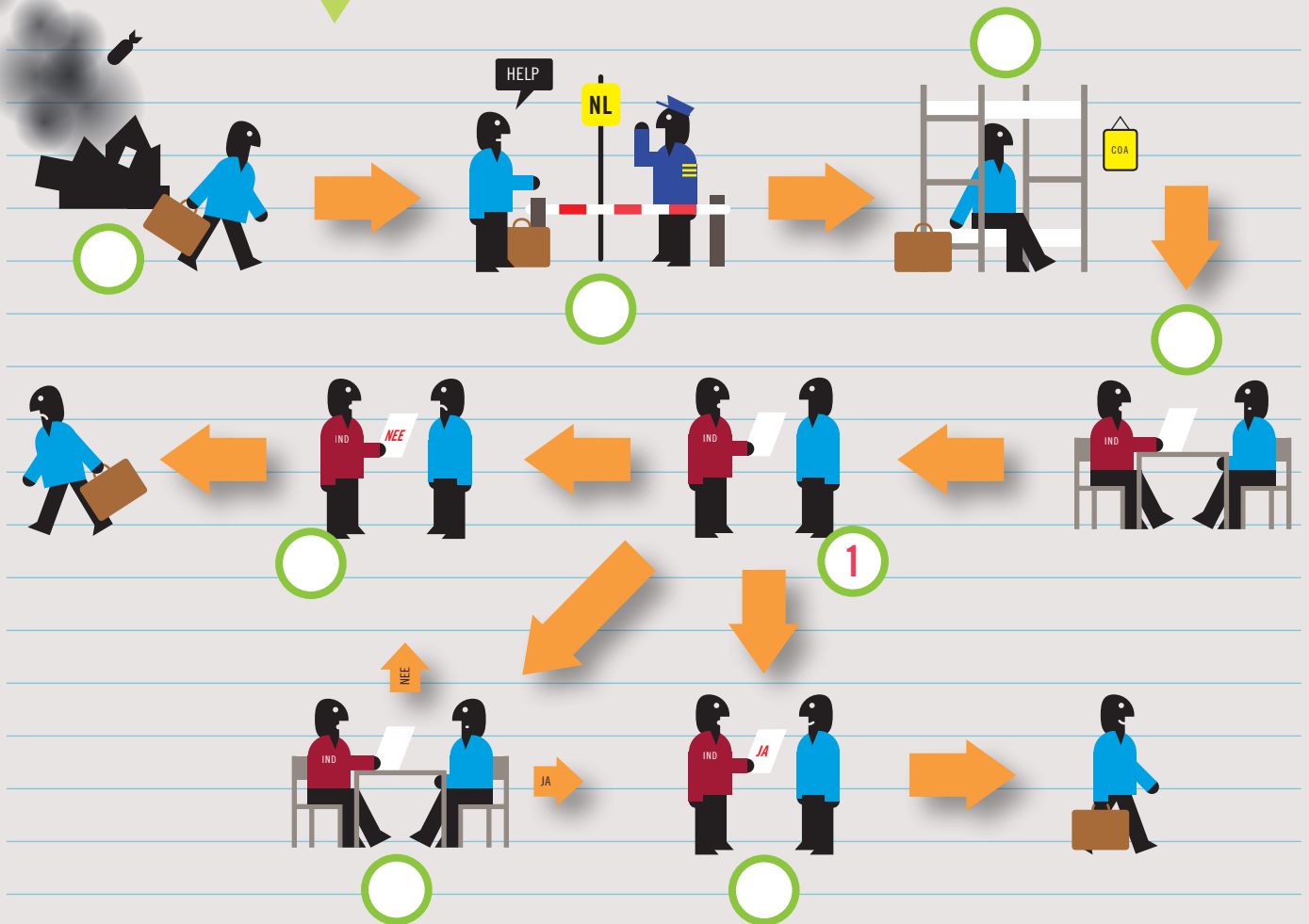
Zet de nummers van de begrippen bij de juiste afbeeldingen.

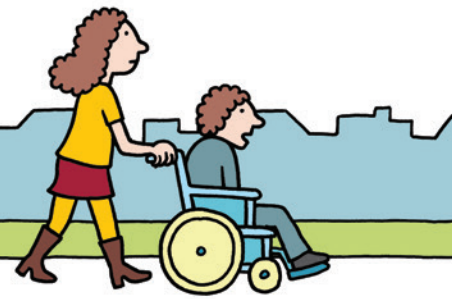
ASIELPROCEDURE IN NEDERLAND

(vereenvoudigd)

- 1 - Besluit
- 2 - Start algemene asielprocedure
- 3 - Afwijzing
- 4 - Opvang

- 5 - Toewijzing asiel / verblijfstatus
- 6 - Vluchten uit oorlogsgebied
- 7 - Verlengde asielprocedure
- 8 - Asielaanvraag

Davron

Davron is jaar oud
en hij komt uit

Davron en zijn moeder zijn gevlucht omdat zij zich onveilig voelden door geweld in hun eigen familie. De Oezbeekse overheid bood hun geen bescherming en ze kwamen na veel omzwervingen in Nederland terecht. Het filmpje is gemaakt in 2009. Sindsdien is er veel gebeurd met Davron en zijn moeder.

Na jaren in Nederland van opvangtehuis naar opvangtehuis te hebben gezworven, hebben zij dan eindelijk een verblijfsvergunning gekregen. Wie weet kan Davron toch zijn droom waarmaken om technisch ontwerper te worden.

OEZBEKISTAN

Oezbekistan behoorde van 1924 tot 1991 tot de Sovjetunie. Daarna werd Oezbekistan onafhankelijk. De president, Islam Karimov, regeert het land sindsdien met strakke hand als dictator. Met de mensenrechten neemt de regering het niet zo nauw. Belangrijker vindt zij het om aan de macht te blijven en moslimterrorisme de kop in te drukken – desnoods ten koste van de vrijheid van de burgers. Oppositie wordt nauwelijks toegestaan en censuur is er aan de orde van de dag. Daarnaast is Oezbekistan een erg arm land. Bijna 30 procent van de mensen leeft onder de armoedegrens.

Davron

1

- A) Bestudeer de informatie op pagina 15. Waarom is Davron gevlucht?
B) Is Davron volgens het VN-Vluchtelingenverdrag een vluchteling?

a)

b)

c) Davron is ① ⑤ ⑨ jaar in Nederland

2

Noem drie plekken waar Davron en zijn moeder hebben geslapen.

1:

2:

3:

3

Davron is 'illegaal'.
Wat betekent dat?

4

- A) Wat wil Davron later worden?
B) Waarom is het moeilijk voor Davron om later zijn droombaan te krijgen?

a)

b)

5

Bekijk het Kinderrechtenverdrag op pagina 38. Welke rechten van Davron zijn geschonden?

Saïd

Saïd is 20 jaar oud

en hij komt uit

De familie van Saïd was erg welvarend op het moment dat de burgeroorlog in Somalië uitbrak. Zijn familie moest vluchten omdat zijn vader deeluitmaakte van de oppositie. Saïd en zijn zusjes belandden in een groot vluchtelingenkamp in Kenia. Zijn moeder raakte gescheiden van haar kinderen en wist Nederland te bereiken. Ze dacht dat haar kinderen dood waren. Saïd heeft vreselijke dingen meegemaakt in zijn leven. Hij heeft veel van zijn familieleden zien omkomen tijdens hun vlucht. Aangekomen in Nederland had hij moeite zich aan te passen. Hij kwam als getraumatiseerde puber in de problemen en kreeg op een gegeven moment te horen dat hij het land moest verlaten. Dit alles gebeurde toen hij nog minderjarig was. Het filmpje komt uit 2012. Het gaat nu beter met Saïd. De rechter hem nog een kans gegeven en heeft hij inmiddels weer een verblijfsvergunning. Nu kan hij in Nederland werken aan zijn toekomst.

SOMALIË

Somalië kent een lange geschiedenis; al in de steentijd werd het gebied bewoond door mensen. In de twintigste eeuw kende het land vooral oorlog en strijd. Na de Tweede Wereldoorlog werd Somalië ondanks fel verzet gekoloniseerd door Engeland, Italië en Frankrijk. Niet lang na de onafhankelijkheid in 1960 kreeg Somalië onenigheid over grensgebieden met buurland Ethiopië, wat een jarenlange oorlog tot gevolg had. Deze eindigde in 1988. In 1986 brak er een burgeroorlog uit toen het noordelijke Somaliland in opstand kwam tegen de regering. Deze oorlog had verschillende scheuringen in het land tot gevolg en bracht enorme vluchtelingenstromen op gang. Ook de familie van Saïd vluchtte. Nu nog kent Somalië geen stabiele centrale regering.

Saïd

Vul in in welk land Saïd zich op die leeftijd bevindt.

5 jaar :

8 jaar :

13 jaar :

20 jaar :

Er zijn vreselijke dingen gebeurd in het leven van Saïd.

- Welke familieleden heeft hij verloren?
- Met welke familieleden kwam hij aan in Nederland?

Welke rol speelden de volgende instanties in het leven van Saïd in Nederland?

Bureau Jeugdzorg:

Kinderrechter:

Advocaat:

Lees de informatie hiernaast. Als Saïd zijn verblijfsvergunning verliest heeft dat grote gevolgen voor hem. Noem er twee.

Saïd had een jongen op zijn neus geslagen tijdens een ruzie. Hier heeft hij straf voor gekregen. Toen Saïd veel begon te spijbelen en weer in aanraking kwam met Justitie, werd ook de eerdere veroordeling erbij gehaald en kreeg hij te horen dat hij het land moest verlaten.

1:

2:

Saïd is tijdens het filmpje 20 jaar, maar hij vertoonde zijn problematische gedrag als minderjarige. Bestudeer het VN-Kinderrechten verdrag op pagina 38. Welke rechten van Saïd zijn geschonden?

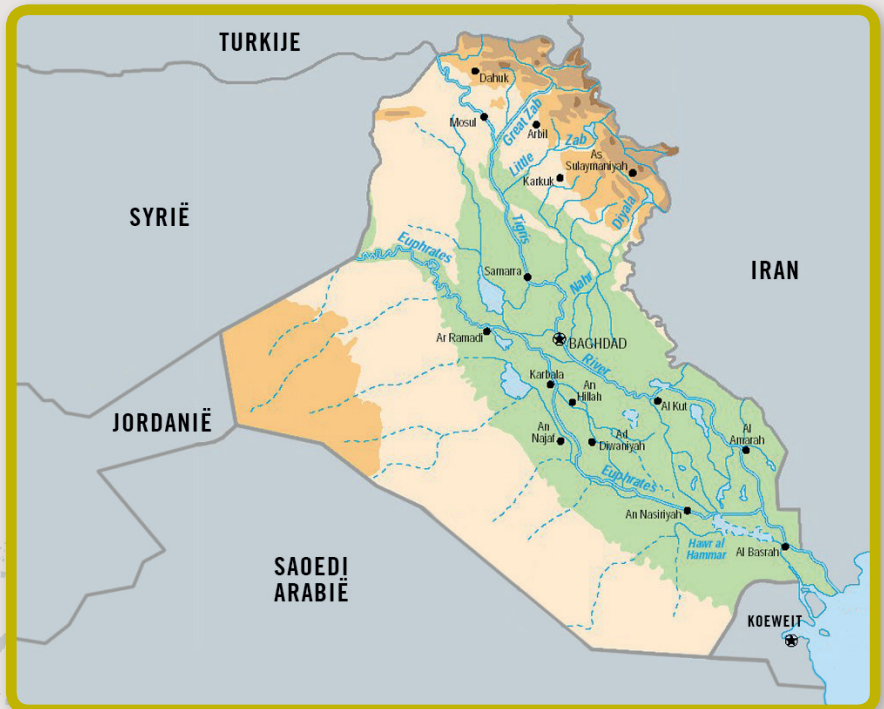

Aram

Aram is jaar oud
en hij komt uit

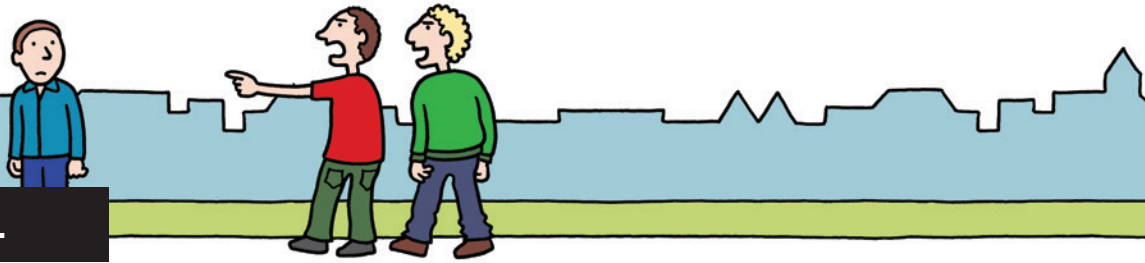
De ouders van Aram vluchtten voor het schrikbewind van Saddam Hoessein, omdat ze Koerden zijn. Zij kwamen in 1998 in Nederland terecht. Aram is hier geboren in een asielzoekerscentrum, net als zijn jongere broertje. Hij werd door de ongezonde omstandigheden daar ziek. Zijn ouders gingen met Aram voor behandeling naar een ziekenhuis in Denemarken, waardoor hun asielaanvraag in Nederland in gevaar kwam. Ze zouden eigenlijk worden uitgezet. Maar Gerd Leers, die toen minister van Immigratie en Asiel was, streek met zijn hand over het hart en gebruikte zijn discretionaire bevoegdheden. Het gezin mag nu blijven en woont in Friesland.

IRAK

Irak werd in 1932 onafhankelijk. In 1979 werd Saddam Hoessein, leider van de Arabisch-nationalistische Ba'ath-partij, president. Hij regeerde als dictator en schond met zijn wrede regime stelselmatig de mensenrechten. Saddam onderdrukte de sjiiitische moslims (hij was zelf soenitisch moslim) en de Koerden. Martelingen en moorden waren aan de orde van de dag. Hij begon een oorlog tegen Iran in de jaren tachtig van de vorige eeuw en viel in 1990 Koeweit binnen. De Verenigde Staten maakten een einde aan deze

bezetting, maar dat betekende niet het einde van het leiderschap van Saddam. In 2003 vielen de Amerikanen samen met andere landen Irak binnen en zetten Saddam Hoessein af. Hij werd gevangengezet, aangeklaagd voor misdaden tegen de menselijkheid (zoals de moord op 100.000 Koerden) en ter dood veroordeeld. In 2006 werd hij geëxecuteerd. De dictator is verdwenen, maar het land is nog lang niet veilig. Hoewel er geen vrede is in Irak, trokken de Amerikanen hun troepen terug in 2011. Veel Irakezen zijn op de vlucht geslagen voor het geweld.

Aram

1

- A) Arams ouders zijn gevlucht. Waarom?
- B) Zijn Arams ouders vluchtelingen volgens het VN-Vluchtelingenverdrag?

a)

b)

2

Aram is hier in Nederland geboren en getogen. Toch kreeg hij te horen dat hij het land moest verlaten. Leg uit waarom.

3

Aram werd ziek van de stress. Hij werd erg depressief en voelde zich ook nog eens schuldig dat zijn ouders naar Denemarken waren gegaan voor zijn gezondheid.

- 1) Bedenk twee oplossingen om het leven van asielzoekers-kinderen te verbeteren.
- 2) Geef ook aan wie ervoor moet zorgen.

‘Kinderen van asielzoekers staan bloot aan vele vormen van stress. De stress bouwt zich op en leidt tot ernstige gezondheidseffecten. De ontwikkeling kan zo verstoord raken dat het vermogen om in welke maatschappij dan ook gewoon te functioneren permanente schade oploopt.’
– Dr. Victor Kouratovsky, psycholoog

1:

2: Vul deze zaken in het onderstaande schema in.

Oplossing	Wie verantwoordelijk?

4

Bestudeer het VN-Kinderrechtenverdrag op pagina 38. Welke rechten van Aram zijn geschonden?

Mustafa

Mustafa is jaar oud

Zijn ouders komen uit

Hij is geboren in

De vader en moeder van Mustafa zijn jaren geleden ieder afzonderlijk vertrokken uit het arme Tanzania om economische redenen. Ze hoopten een betere toekomst te kunnen opbouwen in een ander land. Ze kwamen elkaar na lange reizen tegen in Istanbul, waar ze samen een zoon kregen: Mustafa. Zijn ouders zijn vervolgens uit elkaar gegaan. De moeder van Mustafa ontmoette een andere man. Dit is nu de stiefvader van Mustafa. Het gezin komt rond van slecht betaalde baantjes: schoonmaakwerk, afwassen in restaurants, sjuwwerk. Het gezin zou best naar Europa willen, maar kan de tocht niet betalen. En dan nog, in Europa zouden ze geen recht hebben op een verblijfsvergunning en weer veroordeeld worden tot de illegaliteit. Mustafa's toekomst ziet er dus weinig rooskleurig uit.

TURKIJE

Turkije kent een lange en roerige geschiedenis. In de vroege middeleeuwen was het huidige Turkije onderdeel van het Byzantijnse Rijk, met Constantinopel (het huidige Istanbul) als hoofdstad. In 1453 werd Constantinopel veroverd door de Turken. Het Byzantijnse Rijk werd het Osmaanse Rijk en bleef tot de Eerste Wereldoorlog bestaan. Hierna viel het rijk in verschillende delen uiteen. De Turkse nationalist Mustafa Kemal (bijgenaamd Atatürk) maakte van Turkije een moderne seculiere democratie. In 2002 kwam de islamitische partij AKP van Recep Tayyip Erdoğan aan de macht.

Erdoğan neemt het niet zo nauw met de mensenrechten. Hij censureert media, onderdrukt de oppositie en werd beschuldigd van corruptie. Europese landen doen echter wel zaken met Erdoğan. Hij is bijvoorbeeld erg belangrijk bij de opvang van vluchtelingen. Op Turks grondgebied bevinden zich veel vluchtelingenkampen. De kwaliteit van de opvang voor vluchtelingen en andere migranten laat er wel vaak te wensen over.

Mustafa

1

Mustafa's ouders trokken weg uit hun land. Waren zij vluchtelingen volgens het VN-Vluchtelingenverdrag?

2

- a) Mustafa zegt 'ik besta niet'. Leg uit wat hij hiermee bedoelt.
- b) Hoe komt het dat Mustafa 'niet bestaat'?
- c) Dit heeft grote gevolgen voor hem. Noem er twee.

a)

b)

c)

3

- A) Bestudeer het VN-Kinderrechtenverdrag op pagina 38. Welke rechten van Mustafa worden geschonden.
- B) Bedenk een oplossing voor zijn situatie.
- C) Wie is verantwoordelijk voor het uitvoeren van die oplossing?

a)

b)

c)

TANZANIA

Tanzania is in de middeleeuwen gekoloniseerd door de Portugezen en Arabieren. Vanaf 1890 was het een Duitse kolonie, genaamd Tanganyika. Na de Eerste Wereldoorlog kwam het land onder Brits bestuur. In 1961 werd het onafhankelijk en in 1964 kreeg het zijn huidige naam: de Republiek van Tanzania. Tanzania is een democratie met een meerpartijstelsel.

Hoewel er verschillende religies en volkeren in Tanzania wonen, zijn de spanningen minimaal. Wel is het agrarische Tanzania een van de armste landen van de wereld. Hierdoor vertrekken er meer mensen dan er binnenkomen.

Check de tweets

Op sociale media wordt van alles beweerd over vluchtelingen, asielzoekers en migranten. Maar klopt het allemaal wel?

@Bolo1970

Following

Asielzoekers of gelukszoekers waar zit nou eigenlijk het verschil.

← reply ↔ retweet ★ favorite ... more

@VoorNederland

Following

PowNed: '20.000 IS'ers onder vluchtelingen'

← reply ↔ retweet ★ favorite ... more

@GeertGeel

Following

In dit tempo krijgt NL er in 1 jaar 255.000 moslims bij (maar de grote #invasie moet nog komen)

← reply ↔ retweet ★ favorite ... more

@EditieNL

Following

weg met deze terroristen!! Wij willen geen islamisering!

← reply ↔ retweet ★ favorite ... more

@Bolo1970

Following

Die Jesse Klaver met zijn open grenzen is een gevaarlijke gek!

← reply ↔ retweet ★ favorite ... more

@Opinieleader

Following

Vluchtelingen? Als je door TIEN veilige landen trekt met gezin en zwangere vrouw, ben je ordinaire profiteur!

← reply ↔ retweet ★ favorite ... more

@Jelte Wiersma

Following

Europese grensbewaking? Veerdienst is een beter woord

← reply ↔ retweet ★ favorite ... more

@Turandot

Following

Vluchtelingen zijn de baas: NL vangt iedereen op zij krijgen allen asiel.

← reply ↔ retweet ★ favorite ... more

CHECK

Gebruik bijvoorbeeld de volgende websites om te zien wat er waar is van de tweets:

- www.amnesty.nl → www.unhcr.nl
- www.vluchtelingenwerk.nl → www.coa.nl
- www.ind.nl → www.politie.nl

Welke tweet(s) heb je gecheckt?

Welke bron(nen) heb jij daarbij gebruikt?

Welke andere websites heb jij nog meer gebruikt?

Wat is je oordeel?

Doe de 'fishbowl' dialoog

DILEMMA

Gewortelde asielkinderen en het kinderpardon

Sommige kinderen zonder verblijfsvergunning zijn al jaren in Nederland. Soms spreken ze alleen nog Nederlands – en niet de taal van hun ouders – en zijn ze hier helemaal gewend, of 'geworteld' zoals dat ook wel wordt genoemd. Op 1 februari 2013 is voor deze kinderen het **kinderpardon** ingevoerd. 'Gewortelde' kinderen krijgen nu, als zij aan bepaalde voorwaarden voldoen, een verblijfsvergunning.

- Ze moeten een asielaanvraag hebben ingediend.
- Ze moeten minstens vijf jaar in Nederland hebben gewoond.
- Ze moeten in beeld zijn geweest van de overheid en mogen niet langer dan drie maanden aan dit toezicht onttrokken zijn geweest.
- Er mag geen sprake zijn van een veroordeling tot gevangenisstraf.
- Ouder (of kind) mag niet betrokken zijn geweest bij oorlogsmisdaden (artikel 1F van het VN-Vluchtelingenverdrag).

Van de 3.270 aanvragen voor het kinderpardon zijn er bij de afronding van de regeling in november 2013 1.340 ingewilligd. De regering is streng geweest in de toewijzing. Het komt regelmatig voor dat volwassenen en kinderen die hier al jaren zijn toch worden teruggestuurd.

Lastig dilemma: wat telt zwaarder? De regels van het asielbeleid of de schrijnende individuele situaties?

In deze dialoogopdracht verken je het probleem door met je klasgenoten in gesprek te gaan.

Gláucio

Márcia

Angolese tieners Márcia en Gláucio mogen toch blijven

VOLKSKRANT, 31 AUGUSTUS 2015

De Angolese tieners Márcia en Gláucio Ventura Tiago en hun moeder hebben een verblijfsvergunning gekregen. Dat hebben ze maandagmiddag te horen gekregen van staatssecretaris van Justitie Klaas Dijkhoff. De bewindsman maakte bekend dat hun vader, die als militair misdaden zou hebben begaan in Angola, wel wordt uitgezet naar zijn geboorteland.

Individuele gevallen

Het gezin woont al vijftien jaar in Nederland. De jongste van de twee, Gláucio (13), is in Nederland geboren. Zus Márcia (18) zou vandaag beginnen met haar rechtenstudie aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam.

De familie was uitgeprocedeerd en moest terug naar Angola. Afgelopen vrijdag werden de kinderen en hun ouders van bed gelicht in de opvang in Gilze-Rijen. Het gezin werd overgebracht naar een detentiecentrum in Zeist, in afwachting van hun uitzetting die deze week moest plaatsvinden.

Dijkhoff heeft de kinderen en moeder een verblijfsstatus toegekend op basis van een speciale bevoegdheid die hij heeft. Maandag nog wordt het gezin naar de gezinslocatie in Gilze Rijen overgebracht. De vader gaat vrijdag terug naar Angola. Hij heeft in het Angolese leger gediend en komt daarom niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning.

De rest van het gezin dreigde om die reden eveneens te moeten vertrekken. Artikel 1F van het VN-Vluchtelingenverdrag stelt dat landen geen asiel hoeven te verlenen bij 'ernstige vermoedens' van oorlogsmisdaden. Volgens advocaat Flip Schüller, die de twee tieners en de moeder bijstaat, overlegt de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) nu met de medische autoriteiten in Angola over de overdracht van de vader.

Ombudsman

Het gezin heeft volgens het ministerie nu zelf de keuze gemaakt om de vader alleen te laten terugkeren. De overheid kan die keuze niet maken voor de betrokkenen, aldus een woordvoerder van Dijkhoff. SP, GroenLinks en D66 hadden al Kamervragen gesteld over de kwestie. Ze vinden het terecht dat de kinderen mogen blijven en dat er een einde komt aan hun onzekere situatie.

Advocate Corrien Ullersma van Márcia en Gláucio is zeer verantwoordigd over de manier waarop het gezin afgelopen vrijdag plotse-ling werd overgeplaatst naar het detentiecentrum in Zeist. Zij was op dat moment zelf op vakantie in het buitenland en hoorde pas 's mid-dags over de gebeurtenissen. Ullersma: 'Ik had mijn vakantie ruimschoots aangekondigd bij de IND. We hadden niet het idee dat er iets acuuts zou gaan gebeuren. In principe spreek je dan met elkaar af dat er niets gebeurt. Er was ook geen noodzaak om dit als een dief in de nacht uit te voeren. Het gaat om een bijzonder labiel gezin. Je mag toch hopen dat de overheid zich dan aan de afspraak houdt. Dat is niet gebeurd.'

Universiteit

Kinderombudsman Marc Dullaert sprong voor de kinderen in de bres toen bekend werd dat zij zouden worden uitgezet. Dit weekeinde had hij spoedoverleg met staatssecretaris Dijkhoff. De misdaden van vader Ventura Tiago zijn volgens Dullaert nooit bewezen. Mogelijke misdaden van hun vader liggen 'buiten de schuld' van Márcia en Gláucio, stelde hij. 'Dit zijn Nederlandse kinderen en hun toekomst ligt hier.'

Werkvorm 'fishbowl' dialoog

DOEL VAN DE DIALOOG

Het gaat hierbij niet om het winnen van een discussie, maar om het luisteren naar elkaars overtuigingen. Probeer er via een dialoog achter te komen waar jouw klasgenoten hun meningen op baseren en waarom iemand er een bepaalde mening op nahoudt.

Kortom: wat zijn de vooronderstellingen (= iets dat jij vooraf als waar beschouwt) die aan meningen ten grondslag liggen?

Lees eerst het artikel uit *de Volkskrant*.

DILEMMA'S

- **Is het eerlijk dat het verleden van de vader bepaalt of kinderen mogen blijven?**
- **Kun je überhaupt mensen terugsturen die al zo lang in Nederland zijn en geen binding meer hebben met hun eigen land?**

WERKVORM FISHBOWL: DUBBEL KRINGGESPREK

A)

Maak twee kringen, een binnenste en een buitenste. De sprekers – de binnenste ring – zitten in een soort 'vissenkom', ingesloten door de buitenste ring.

B)

De binnenste kring praat over een van de dilemma's, de buitenste luistert goed naar wat er wordt gezegd en hoe het wordt gezegd.

C)

Als iedereen in de binnenste kring één of twee keer aan het woord is geweest, wisselt de binnenste kring met de buitenste.

D)

Er wordt verder gesproken over het dilemma door de nieuwe binnenste kring.

E)

Als ook in deze kring iedereen één of twee keer aan het woord is geweest, wordt het gesprek afgesloten.

F)

Eindig met feedback.
Wat vond iedereen ervan:

- Zijn er conclusies te trekken over wat de beide kringen van de dilemma's vinden?
- Maar ook: hoe sprak iedereen met elkaar?
 - Werd er echt geluisterd?
 - Kwamen vooronderstellingen boven water?
 - Hoe heeft de binnenste kring het beleefd en hoe de buitenste kring? Zijn daar verschillen tussen?

Is het eerlijk dat het verleden van de vader bepaalt of kinderen mogen blijven?

Kun je überhaupt mensen terugsturen die al zo lang in Nederland zijn en geen binding meer hebben met hun eigen land?

Stellingen

Stellingen om over te debatteren en te discussiëren.

1

Kinderen die hier geboren zijn én hun ouders hebben recht op een verblijfsvergunning.

2

Asielzoekerscentra zijn geen goede plaatsen voor kinderen. De overheid moet betere locaties bieden aan gezinnen en amv's om de beslissing over hun asielaanvraag af te wachten.

3

Detentie van vreemdelingen moet verboden worden.

4

Saïd is 20. Het VN-Kinderrechtenverdrag is niet meer op hem van toepassing. De overheid moet hem uitzetten naar Somalië.

Op zoek naar originele debat- en discussievormen? Bestel **Iedereen heeft recht op mijn mening!** op www.amnestyopschool.nl of doe het *lagerhuisdebat* op pagina 28.

Doe een lagerhuisdebat

1 DE STELLING

De Nederlandse regering moet opvang stimuleren in de regio waar vluchtelingen vandaan komen in plaats van vluchtelingen in ons land op te vangen.

2 BEKIJK HET FILMPJE

The refugee crisis and Syria explained
op www.amnestyopschool.nl/mensjesrechten

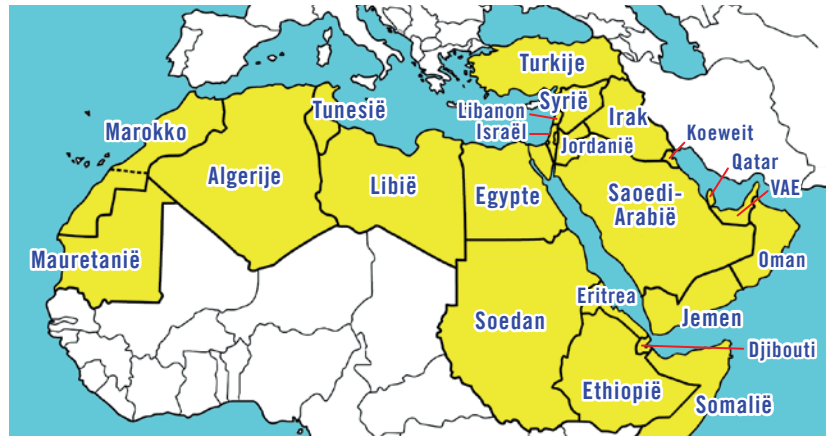
3 BRONNENANALYSE

Deel de bronnen in: Welke bronnen zijn te gebruiken *vóór* en welke zijn te gebruiken om te pleiten *tegen* de stelling? Welke bronnen vind je niet zo bruikbaar? Gebruik het schema op pagina 35.

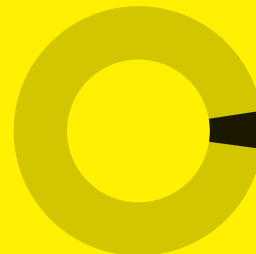
Bronnen

BRON 1: DE REGIO EN NEDERLAND

95% VAN DE SYRISCHE VLUCHTELINGEN WORDT OPGEVANGEN IN SLECHTS VIJF LANDEN

TURKIJE
LIBANON
JORDANIË
IRAK
& EGYPTE

REST VAN
DE WERELD

AMNESTY
INTERNATIONAL

BESCHERMING IN NEDERLAND

Bron: Vluchtelingenwerk Nederland

21.811 MENSEN vragen in 2014 asiel aan in Nederland

8.748 SYRIËRS en 3.833 Eritreeërs

17.115 MENSEN vragen t/m augustus 2015 asiel aan

7.920 MENSEN herenigen zich in 2014 met een familielid met asielvergunning

Bronnen

BRON 2: WWW.VVD.NL

De berichten over mensen die verdrinken in de Middellandse Zee of stikken in vrachtwagens, bezorgen ons allemaal koude rillingen. De schokkende beelden raken ons diep. Natuurlijk wil iedereen helpen. Wij ook. Wij willen dat elke vluchteling een veilige plek vindt. Maar dat hoeft niet in Europa te zijn.

Massale immigratie vraagt namelijk te veel van onze samenleving. Het zorgt voor problemen in onze wijken, op onze scholen en op onze arbeidsmarkt. Dat willen wij ons land niet aandoen. Daarom willen wij geen asiel meer aanbieden in Europa. Zo kunnen we zelf bepalen wie we uitnodigen om hierheen te komen.

Wij vinden het beter om alle andere vluchtelingen op te vangen in hun eigen regio. In landen dicht bij het huis dat ze door een vreselijke oorlog zo plotseling moesten verlaten. Wij willen dat mensen daar veilig zijn. Dat er goed eten is en schoon drinkwater. Dat zieken er medicijnen krijgen en kinderen onderwijs.

Wij willen er geld in steken om dat voor elkaar te krijgen. Geld dat we nu nog uitgeven aan de opvang van een kleine, rijke groep in Europa. Zo kunnen we veel meer mensen helpen. En zo voorkomen we dat mensen hun leven wagen in de gammele bootjes van meedogenloze mensensmokkelaars.

BRON 3: WWW.VLUCHTELINGENWERK.NL

VN-VLUCHTELINGENVERDRAG

Het Vluchtelingenverdrag van de Verenigde Naties uit 1951 vormt het uitgangspunt van internationaalrechtelijke vluchtelingenbescherming. Het verdrag bepaalt wie vluchtelingen zijn, welke rechten zij hebben, wie er zijn uitgesloten van bescherming en

wanneer er geen noodzaak meer is tot verlenen van bescherming. Ook het belangrijke beginsel van non-refoulement staat in het Vluchtelingenverdrag: staten mogen geen mensen terugsturen naar landen waar zij te vrezen hebben voor vervolging.

Bronnen

BRON 4

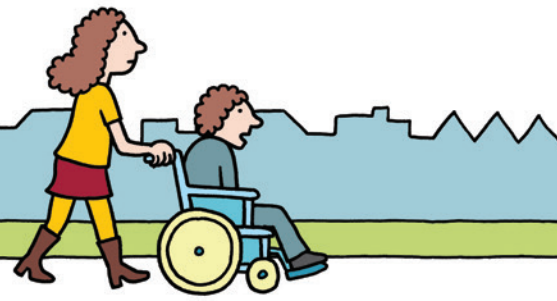
© FRANK DE ROO / HOLLANDESE HOOGTE

Noodopvang voor asielzoekers in Sporthal de Kleine Vink in Nieuwerkerk aan den IJssel.

© CHARLES LONDONG / AFP / GETTY IMAGES

Vluchtelingenkamp in Juba, Zuid-Sudan.

Bronnen

BRON 5: DE VOLKSKRANT, 25 SEPTEMBER 2015

SYRISCHE VLUCHTELINGEN BLIJVEN VEEL LIEVER IN DE BUURLANDEN, MAAR DAN MOET EUROPA WEL BIJSPRINGEN

Miljoenen Syrische vluchtelingen zoeken al jaren hun toevlucht in buurlanden als Turkije, Jordanië en Libanon, waar nu bijna 4 miljoen Syrische vluchtelingen wonen. In Syrië zijn nog eens 7,6 miljoen ontheemden. De vraag is waarom de Syrische bevolking de afgelopen maanden in grotere getale richting Europa vlucht. In augustus 2015 werd de voedselhulp gehalveerd tot slechts 13,50 dollar per vluchteling per maand, en meer dan eenderde krijgt vanaf september helemaal niets meer. Uit recent onderzoek van CARE blijkt dat 85 procent van de vluchtelingen in Jordanië nu onder de armoedegrens leeft. In de hele regio kan de hulp de dramatische toename van het aantal ontheemden niet bijhouden. Dit is een van de redenen dat vluchtelingen zich nu op grotere schaal naar Europa verplaatsen.

Driekwart van de huidige vluchtelingen raakte al voor de snelle opmars van IS in Syrië in juli/augustus 2014 ontheemd. De geïmproviseerde 'vatbommen' die de Syrische luchtmacht afwerpt op woonwijken hebben veruit de grootste verwoesting veroorzaakt, met vele doden tot gevolg. De

meeste Syriërs die ik in Jordanië ontmoet, zijn gevlucht vanwege dergelijke aanvallen.

Het is bemoedigend dat verschillende Europese landen hun inspanningen vergroten om vluchtelingen te huisvesten. Maar het opvangen van een familie in West-Europa is veel duurder dan in de buurlanden van Syrië. Ook zeggen veel vluchtelingen in Jordanië dat ze liever in de regio blijven waar ze de taal spreken en meer affiniteit hebben met de lokale cultuur en religie. Maar ze wijzen erop dat ze hier niet langer kunnen overleven en geen toekomst voor hun kinderen zien. Daarom overwegen nog veel meer vluchtelingen de lange en vaak gevaarlijke tocht naar Europa te maken.

Er is te weinig geld voor humanitaire hulp in de buurlanden en in Syrië zelf. Er is onmiddellijk een veel grotere investering in humanitaire en ontwikkelingshulp in de Syrische regio nodig. De EU-afspraken deze week om hulp in de regio te verhogen zijn een goed begin, maar op middellange termijn is meer nodig.

Wouter Schaap

landendirecteur van hulporganisatie CARE in Jordanië

Bronnen

**BRON 6: BLOG CHRISTIAN MOMMERS, SENIOR MEDEWERKER
POLITIEKE ZAKEN BIJ AMNESTY INTERNATIONAL, 22 SEPTEMBER 2015**

OPVANG IN DE REGIO IS HÉT PLAN GEWORDEN. MAAR HOE NU VERDER?

Allereerst maar even de basis. Waaraan moet 'opvang in de regio' nu precies voldoen? Allereerst natuurlijk veiligheid: als die niet is gewaarborgd is verdere discussie over opvang zinloos. Maar daarnaast is ook toekomstperspectief nodig. Dit is ook iets waar het kabinet nadruk op legt, een flinke stap vooruit. Maar: voor het kabinet is dat toekomstperspectief vooral iets instrumenteels. Door toekomstperspectief te bieden kunnen vluchtelingen in de regio worden gehouden.

Het is echter belangrijk te onthouden dat toekomstperspectief, naast veiligheid, niet zo maar iets 'nuttigs' is (vanuit EU-oogpunt), maar een recht van vluchtelingen. Het Vluchtelingenverdrag gaat niet alleen over het niet terugsturen van vluchtelingen, maar ook over het bieden van toegang tot werk, onderwijs en op termijn bijvoorbeeld naturalisatie. Dit toekomstperspectief ontbreekt nu vrijwel totaal voor Syrische vluchtelingen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat zij na viereneenhalf jaar uitzichtloosheid in de regio nu naar Europa trekken. Ze worden al snel afgedaan als 'economische migranten' of 'gelukszoekers' want "ze waren daar toch veilig". Maar dat gaat voorbij aan het feit

dat vluchtelingen in bijvoorbeeld Libanon op dit moment een flink deel van hun rechten niet kunnen realiseren. Dát is de reden om verder te trekken.

Tijdens de politieke debatten vorige week wel veel gesproken over het 'verbeteren' van vluchtelingenkampen. Maar vluchtelingenkampen zijn plaatsen van stilstand. Daar vastzitten is juist precies hoe geen toekomstperspectief wordt geboden. We realiseren ons in Nederland al jaren dat vluchtelingen niet te lang in (goed uitgeruste) asielzoekerscentra moeten zitten, omdat dit hun integratie schaadt. Voor de regio – waar de opvangfaciliteiten stukken slechter zijn – is dat nog meer het geval. Daarbij woont het merendeel van de vluchtelingen wereldwijd niet eens in vluchtelingenkampen. In Libanon, waar de nood het hoogst is, wil de regering helemaal geen kampen. En ook de VN-vluchtelingenorganisatie heeft zich de laatste jaren steeds meer gerealiseerd dat kampen geen duurzame oplossing zijn en zoekt nu actief naar alternatieven. Een schone taak voor het kabinet dus om haar denken over toekomstperspectief in een moeilijke regio, en de rol van vluchtelingenkampen daarin, nog eens flink aan te scherpen.

Bronnen

BRON 7: TROUW, 9 OKTOBER 2015

WAAR LATEN WE ALLE ASIELZOEKERS?

Hoe vangt Nederland de vluchtelingen op? Dat is de grote vraag vandaag, tijdens een crisisbeeraad van premier Mark Rutte en staatssecretaris Klaas Dijkhoff van veiligheid en justitie met de gemeenten en de provincies. Voor de duizenden vluchtelingen die sinds de zomer naar Nederland komen en voor het merendeel ook een verblijfsvergunning krijgen, is het steeds moeilijker bedden en daarna huizen te vinden. Asielzoekerscentra zijn vol, doordat mensen met een verblijfsvergunning – de zogeheten ‘statushouders’ – er blijven zitten. Ruim 13.000 zijn dat er inmiddels. Het lukt niet om ze in sociale huurwoningen te huisvesten.

Dient zich direct probleem nummer twee aan: de nieuwkomers, waar moeten die dan heen? Voor elk bed dat een statushouder bezet houdt, moet een ander bed worden neergezet voor de pas gearriveerde asielzoeker.

Deze twee problemen – stijgende instroom, stokkende uitstroom – grijpen op elkaar in en moeten tegelijkertijd worden aangepakt. Hoofdrospelers zijn de gemeenten, die voor huisvesting van mensen met een verblijfsvergunning zorgen, en het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (Coa) dat namens het ministerie van justitie de opvang van nieuwkomers regelt.

4

LAGERHUISDEBAT, HOE WERKT DAT?

Nu je informatie hebt gekregen, ben je klaar om een mening te vormen over dit onderwerp. Er is een verschil tussen het voeren van een discussie en het houden van een debat. Een discussie is vrijer. Er zijn nauwelijks regels. Een debat lijkt meer op een toneelstuk of een wedstrijd. Er zijn bepaalde regels aan verbonden. De debatform van deze workshop is het lagerhuisdebat. Je klas zit in lagerhuisdebatopstelling. Dat wil zeggen in twee groepen tegenover elkaar. De ene groep zal voor de stelling pleiten en de andere groep tegen de stelling. Het kan zijn dat jij hierdoor een mening moet verdedigen waar je niet per se achter staat.

STAPPENPLAN DEBATTEREN

STAP 1:

Eigen mening

Geef jouw persoonlijke mening over de stelling.

Groen = voor de stelling

Rood = tegen de stelling

STAP 2:

Indeling voor en tegen

Je hoort nu of je voor of tegen de stelling moet pleiten.

STAP 3:

Formuleer argumenten op basis van de bronnen

Je gaat nu met een groepje aan de slag.

- Bekijk de bronnen die je hebt ingedeeld tijdens de opdracht 'Bronnenanalyse'. Kies hier de beste argumenten uit voor het debat.
- Bedenk een goede openingspeech, want een goed begin is het halve werk. Een gloedvolle, overtuigende opening zal mensen meteen overtuigen. Bij zo'n openingspeech bedenk je niet alleen wát je zegt, maar ook hóe je het brengt. Gebruik goede voorbeelden, persoonlijke ervaringen of werk met beeldspraak om levendige beelden te schetsen.
- Bedenk een goede afsluitingspeech. Wat als laatste wordt gezegd, blijft goed hangen bij je publiek. Je afsluitende verhaal mag dus ook niet worden afgeraffeld. Het dient kort maar krachtig te zijn. Breng geen nieuwe argumenten in, maar herhaal de sterkste punten. En doe dit ook weer op een beeldende, aansprekende manier.

- Jullie docent inventariseert alle ideeën voor de opening en de afsluiting en deelt daarna taken uit. Tijdens het debat doet natuurlijk iedereen mee.

Tips voor de speeches:

- Gebruik persoonlijke voorbeelden
- Gebruik vergelijkingen en beeldspraak
- Maak een overtuigende presentatie; Gebruik hiervoor het schema op pagina 37

STAP 4:

Het debat

- **Openingspeech** van circa 1 minuut
 - 'Voor' begint
 - 'Tegen' volgt
- **Vrije uitwisseling** van circa 10 minuten
- **Afsluitingspeech** van circa 1 minuut
 - 'Voor' begint
 - 'Tegen' volgt

STAP 5:

Geef weer je eigen mening

En wat denk je nu het debat heeft plaatsgevonden? Ben je van mening veranderd? Zo ja, waarom dan? Door een sterk argument of misschien wel door de manier waarop de argumenten werden gepresenteerd?

Speeches

Maak een overtuigende presentatie.

NOTEER JOUW IDEEËN VOOR DE OPENINGSSPEECH

NOTEER JOUW IDEEËN VOOR DE AFSLUITENDE SPEECH

VN-Kinderrechtenverdrag

(verkorte versie)

ARTIKEL 1

Een kind ben je onder de achttien jaar.

ARTIKEL 2

Discriminatie is verboden.

ARTIKEL 3

Beslissingen die jou als kind aangaan, moeten in jouw belang worden genomen. Je hebt recht op bescherming door de overheid.

ARTIKEL 4

De overheid moet ervoor zorgen dat de rechten van kinderen beschermd worden.

ARTIKEL 5

De overheid moet ouders respecteren in de opvoeding van hun kinderen.

ARTIKEL 6

Je hebt recht op leven en op ontwikkeling.

ARTIKEL 7

Je hebt recht op je eigen naam en nationaliteit.

ARTIKEL 8

De overheid moet de identiteit, naam en nationaliteit van kinderen beschermen.

ARTIKEL 9

Je hebt het recht om bij beide ouders te wonen. Als je ouders gescheiden zijn, mag je met allebei je ouders omgaan.

ARTIKEL 10

Je mag je ouders overal bezoeken, ook als ze in verschillende landen wonen.

ARTIKEL 11

De overheid moet ervoor zorgen dat een kind niet kan worden ontvoerd naar het buitenland door bijvoorbeeld één van de ouders.

ARTIKEL 12

Afspraken over kinderen worden gemaakt met kinderen.

ARTIKEL 13

Je hebt het recht om je eigen mening te geven en informatie te zoeken en door te geven.

ARTIKEL 14

Je hebt recht op je eigen geloof.

ARTIKEL 15

Je hebt het recht samen te komen en een club op te richten.

ARTIKEL 16

Je hebt recht op privacy.

ARTIKEL 17

Je hebt recht op begrijpelijke informatie.

ARTIKEL 18

Je hebt recht op een goede opvoeding door je ouders. De overheid moet hen daarbij helpen.

ARTIKEL 19

De overheid moet je beschermen tegen mishandeling.

ARTIKEL 20

De overheid moet extra goed voor je zorgen en je helpen als je ouders dat even niet kunnen of als je geen ouders meer hebt.

ARTIKEL 21

Kinderen worden alleen geadopteerd als dat voor hen de beste oplossing is.

ARTIKEL 22

Als vluchteling heb je recht op speciale bescherming.

ARTIKEL 23

Je hebt recht op hulp als je een handicap hebt.

ARTIKEL 24

Je hebt recht op een goede gezondheid en op hulp als je ziek bent.

ARTIKEL 25

Kinderen die uit huis zijn geplaatst, hebben er recht op dat regelmatig wordt gekeken of de oplossing nog wel de beste is.

ARTIKEL 26

Alle middelen die de overheid heeft om mensen te helpen, moeten voor alle kinderen bereikbaar zijn.

ARTIKEL 27

Je hebt het recht op goede omstandigheden om jezelf te kunnen ontwikkelen, belangrijk zijn voeding, kleding en huisvesting.

ARTIKEL 28

Je hebt recht op onderwijs.

ARTIKEL 29

Je hebt recht op onderwijs dat zich richt op het ontwikkelen van je talenten en je leert over respect voor andere mensen en de natuur.

ARTIKEL 30

Je hebt recht op je eigen cultuur.

ARTIKEL 31

Je hebt recht op rust en vrije tijd en je hebt recht om te spelen.

ARTIKEL 32

Overheden moeten een minimumleeftijd voor werk instellen en kinderen beschermen tegen gevaarlijk en schadelijk werk.

ARTIKEL 33

De overheid moet je beschermen tegen drugs.

ARTIKEL 34

De overheid moet je beschermen tegen seksueel misbruik.

ARTIKEL 35

Het is verboden om kinderen te ontvoeren, verkopen of verhandelen.

ARTIKEL 36

De overheid moet je beschermen tegen uitbuiting en mishandeling.

ARTIKEL 37

Je hebt recht op een goede behandeling in de gevangenis. Je mag niet gemarteld worden, en geen levenslang of de doodstraf krijgen. Opsluiting van een kind mag alleen als uiterste maatregel en dan zo kort mogelijk.

ARTIKEL 38

Als het oorlog is, moet de overheid jou extra beschermen. Soldaten zijn bij voorkeur boven de achttien en als je jonger bent dan vijftien mag je niet in het leger.

ARTIKEL 39

Je hebt recht op slachtofferhulp.

ARTIKEL 40

Je hebt recht op een eerlijk proces dat rekening houdt met jouw leeftijd.

ARTIKEL 41 Als de wetten van een land de rechten van kinderen beter beschermen dan dit Kinderverdrag, gelden die wetten en niet dit verdrag.

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens

(verkorte versie)

ARTIKEL 1

Iedereen wordt vrij en met gelijke rechten geboren.

ARTIKEL 2

De mensenrechten gelden voor iedereen, waar ook ter wereld.

ARTIKEL 3

Je hebt recht op leven, op vrijheid en op veiligheid.

ARTIKEL 4

Slavernij is verboden.

ARTIKEL 5

Marteling is verboden, net als wrede en vernederende behandeling en bestraffing.

ARTIKEL 6

Je hebt recht om erkend te worden voor de wet, waar je ook bent.

ARTIKEL 7

De wet is voor iedereen gelijk en moet iedereen gelijke bescherming bieden.

ARTIKEL 8

Als je onrecht wordt aangedaan heb je recht op rechtshulp.

ARTIKEL 9

Je mag niet zomaar worden opgesloten of het land uitgezet.

ARTIKEL 10

Als je terecht moet staan, heb je recht op een eerlijke en openbare rechtszaak met een onafhankelijke en onpartijdige rechter.

ARTIKEL 11

Je bent onschuldig tot het tegendeel is bewezen.

ARTIKEL 12

Je hebt recht op privacy en bescherming van je goede naam.

ARTIKEL 13

Je mag je vrij verplaatsen in je eigen land, je mag overal naartoe.

ARTIKEL 14

Als je rechten worden bedreigd, mag je vluchten naar een ander land.

ARTIKEL 15

Je hebt recht op een nationaliteit.

ARTIKEL 16

Je mag trouwen en een gezin stichten met wie jij wilt.

ARTIKEL 17

Je hebt recht op eigendom.

ARTIKEL 18

Je mag je eigen godsdienst kiezen of van godsdienst veranderen.

ARTIKEL 19

Je hebt het recht op informatie en je mag je eigen mening vormen. En je hebt ook het recht om die te uiten.

ARTIKEL 20

Je mag lid worden van een vereniging en er zelf een oprichten.

ARTIKEL 21

Iedereen mag meedoen aan de verkiezingen en zichzelf daarvoor verkiesbaar stellen.

ARTIKEL 22

Je hebt recht op de economische, culturele en sociale voorzieningen in je land.

ARTIKEL 23

Je hebt recht op werk en een studie naar keuze.

ARTIKEL 24

Je hebt recht op rust en vrije tijd.

ARTIKEL 25

Je hebt recht op genoeg inkomen om van te leven.

ARTIKEL 26

Je hebt recht op onderwijs.

ARTIKEL 27

Je hebt het recht om te genieten van kunst en cultuur.

ARTIKEL 28

Landen moeten ervoor zorgen dat de mensenrechten kunnen worden nageleefd.

ARTIKEL 29

Je dient ervoor te zorgen dat ook de rechten van andere mensen kunnen worden nageleefd.

ARTIKEL 30

Geen van deze rechten mag worden gebruikt om de mensenrechten te misbruiken.

De serie Mensjesrechten is geproduceerd door Human, Ikon en Amnesty International.

Het introductiefilmpje Kinderrechten is geproduceerd door Amnesty International (Ayfer Ergun en Juke Fluitsma).

Kinderen op de vlucht is een uitgave van Amnesty International (2015).

Auteur: Juke Fluitsma

Redactie: Bernadette Booij

Vormgever: Karel Oosting

Illustraties: Barbara Stok

(www.barbaraal.nl)

Beeldredactie: Karen Veldkamp

Inhoudelijk advies: Annemarie Busser en Jakob de Jonge

Kinderen op de vlucht is mede tot stand gekomen dankzij de leerlingen van alle 3e klassen van het Haags Montessori Lyceum die het materiaal hebben getest.

